

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА
МІЖНАРОДНОГО ПРАВА
КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКОГО, ЦИВІЛЬНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА
ЄВРОПЕЙСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
ПРЕДСТАВНИЦТВО В УКРАЇНІ

**Сучасний розвиток державотворення та
правотворення в Україні:
проблеми теорії та практики**

Збірник матеріалів
І Всеукраїнської конференції студентів,
аспірантів і молодих учених

13 березня 2009 року

*За загальною редакцією
доктора політичних наук, професора,
члена-кореспондента Філологічного товариства „Парнас” Афінської
академії К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2009

УДК 34(063)

ББК67Я431

Матеріали І Всеукраїнської конференції студентів, аспірантів і молодих учених: 36. тез наук. праць / За загал. редакцією К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДГУ, 2009. – 248 с.

Друкується за ухвалою Вченої ради економіко-правового факультету Маріупольського державного гуманітарного університету (протокол засідання Вченої ради економіко-правового факультету № 1 від 19.02.2009).

Редакційна колегія:

Голова - Балабанов К.В., д. політ. н., проф., член-кор. Філологічного товариства «Парнас» Афінівської академії

Члени колегії: Баймуратов М.О., д. ю. н., проф. (заступник голови редакційної колегії); Буроменський М.В., д. ю. н., проф.; Марченко М.М., д. ю. н., проф.; Волощук Ю.О., к. ю. н., проф.; Ніколенко Л.М., к. ю. н., проф.; Колосов Р.В., к. ю. н., доц.; Сліденко І.Д., к. ю. н., доц.; Свірський Б.М., к. ю. н., доц.; Хараджа Н.В., к. ю. н., доц.; Черних Є.М., к. ю. н., ст. викл.; Годованик Є.В.

Збірник містить матеріали І Всеукраїнської конференції студентів, аспірантів і молодих учених, яка відбулася 13 березня 2009 року в Маріупольському державному гуманітарному університеті.

У матеріалах висвітлено актуальні питання сучасного державотворення та правотворення в Україні в умовах становлення та розвитку національної правової системи в галузях конституційного, цивільного, сімейного, екологічного, господарського, трудового, адміністративного, міжнародного права, а також загальної теорії держави і права.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць, опублікованих у збірнику.

ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЙОГО РОЗВИТОК В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	
РОЯНОВА А.В. ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ.....	102
ТЫРИНА М.П. «ГЕНЕТИКА В ЗАКОНІ».....	104
ІВАНОВА А.Є. ПРОБЛЕМИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	106
ЛЕСОДЕД В.О. СУБ'ЄКТИВИЗМ ПРИ НАЗНАЧЕННІ УГОЛОВНИХ НАКАЗАНИЙ.....	108
ДОБРОВА К.С. ДЕРЖАВНА ВЛАДА В УКРАЇНІ.....	110

СЕКЦІЯ

ГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

ХОБЫ Ю.С. ВПЛИВ НАДНАЦІОНАЛЬНОСТІ НА СУВЕРЕНІТЕТ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	114
КОЧЕТОВА М.О. ПРОБЛЕМА ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ СУДАМИ УКРАЇНИ.....	116
ПАСТУШНИК Я.С. МІЖНАРОДНА СУДОВА ПРОЦЕДУРА ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ МИРНОГО ВИРІШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ.....	118
КРИЛОВ Г.В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМПІСІ.....	121
МАРКУЦ Е.А. БОРЬБА С МОРСКИМ ПІРАТСТВОМ НА МЕЖДУНАРОДНОМУ УРОВНІ.....	123
МАЦЕГОРА Д.С. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	125
РЯБОШАПКА О.І. УКРАЇНА-ЄС: ПРОБЛЕМИ СПІВРОБІТНИЦТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	126
ГОДОВАНІК Є.В. СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН.....	129
БАРЕГАМ'ЯН С.Х. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	131
ШЕВЕРДІНА Г.В. СУТЬ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	134
ЗАБОЛОТНА М.І. ЄВРОПЕЙСЬКА СОЦІАЛЬНА ХАРТІЯ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ.....	136

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

ЗАВІЗНОЇ М.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА.....	139
ВАСИЛЕНКО С.І. ДЕЯКІ ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	141
НІКОЛЕНКО Л.М. ЩОДО ВИДІВ ПІДВІДОМЧОСТІ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	144
КЕРМАН С.Ю. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МАЛОГО	146

ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	
САДІКОВ В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДСТАВ ТА НАСЛІДКІВ НЕДІЙСНОСТІ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ.....	149
САДІКОВА М.А. ОСОБЕННОСТИ ВОЗМЕЩЕНИЯ УБЫТКОВ КАК РАЗНОВИДНОСТИ ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ.....	153
ЛАГУТКІНА Г.М. НОВАЦІЯ ЯК СПОСІБ ПРИПИНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	156
ВОЛОНІЦ О.С. ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	158
СЕНЧЕНКО М.Ю. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ.....	159
ТУРТА В. ОХРАНА МЕЖДУНАРОДНЫХ ВОДНЫХ СИСТЕМ.....	162
ДУБРОВСЬКИЙ А.Г. ЧИНІСТЬ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВ У ГАЛУЗІ ТРАНСПОРТНОГО ПРАВА.....	164
ДОЧКІНА К.С. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ НА МОРСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ.....	165
МЕЗЕНЦЕВ А.С. ТРАНСПОРТНА СКЛАДОВА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ.....	167
НАДЕЖДЕНКО А.О., ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС (ЕКОЛОГО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ).....	168
ІВАНЮТА Н.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ.....	171

СЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО, СІМЕЙНОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА

ДАГЛІН Е.К. ЭВТАНАЗИЯ ИЛИ РЕАЛИЗАЦИЯ КОНСТИТУЦИОННОГО ПРАВА НА ЖИЗНЬ.....	174
КОЛОСОВ Р.В. ДЕЯКІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАОЧНОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВИ.....	176
ЛЕГУША В.В. ОГРАНИЧЕНИЕ РОДИТЕЛЬСКИХ ПРАВ: ВИД СЕМЕЙНО-ПРАВОВОЙ САНКЦИИ ИЛИ ПРЕВЕНТИВНАЯ МЕРА?.....	178
КАЗАРИН В.Ю. СЕМЬЯ – СОЦИАЛЬНОЕ И ПРАВОВОЕ ЯВЛЕНИЕ В ОБЩЕСТВЕ.....	180
ГОРОХ Ю.А. СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАССМОТРЕНИЯ ГРАЖДАНСКИХ ДЕЛ О САМОВОЛЬНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ.....	182
ХАРАДЖА А.І. ФОРМИ ЗАПОВІТУ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	185
БЕНДИЧ Д.В. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ УВОЛЬНЕНИЯ РАБОТНИКОВ.....	187
МАРЧЕНКО А.О. ВІДМЕЖУВАННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА ВІД СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА.....	190
МАСТЕПАНОВ О.В. ПРОБЛЕМА ТРУДОУСТРОЙСТВА.....	191

ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС (ЕКОЛОГО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

Розвиток процесів європейської інтеграції обумовлює посилення процесів регіоналізації, підвищуючи роль та значення окремих територіально-адміністративних одиниць у національній та європейській економіці. Процес європейської інтеграції приводить, з одного боку, до уніфікації, а з іншого – до поляризації європейського простору. Перше втілюється в єдиній регіональній політиці Європейського Союзу та рекомендаціях Ради Європи, відображених у конвенціях: «Європейська хартія регіонального просторового планування», «Базові принципи стійкого просторового розвитку європейського континенту», «Європейська хартія прикордонних та транскордонних регіонів», які спрямовані на послідовну реалізацію концепцій «Європа без кордонів» та «Європа регіонів».

Водночас, не всі регіони однаковою мірою виграють від такої політики, триває зростання відмінностей у рівнях розвитку регіонів, обумовлених, зокрема, розширенням ЄС. Для запобігання цьому регіональна політика України повинна бути спрямована на створення таких умов для регіонів, які стимулюватимуть мобілізацію внутрішніх можливостей щодо підвищення ефективності використання власного потенціалу територій та інших локальних ініціатив, серед яких вагому роль відіграє транскордонне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Прикордонні регіони Європи вже давно налагодили взаємні контакти між державними регіональними органами влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, суб'єктами господарювання. Розвиток транскордонного співробітництва при збереженні специфіки, самобутності та індивідуальності кожної зі сторін, значною мірою, дозволяє успішно вирішувати локальні проблеми, максимально використовуючи національний потенціал. У даний час у транскордонних регіонах виникає безліч спільних проблем в екологічній, транспортній, економічній, культурно-освітній, соціальній та інших сферах, для вирішення яких необхідно об'єднувати зусилля. Основною є потреба навчитися працювати у системі, співпрацювати.

Проблемами дослідження прикордонних територій, та транскордонного співробітництва в Україні почали займатися у кінці 80-х років співробітники Відділення Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України (м. Ужгород), а на початку 90-х - співробітники Інституту регіональних досліджень НАН України (м. Львів), Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ (м. Одеса), професорсько-викладацький склад Львівського, Ужгородського, Волинського, Донецького національних університетів, Української академії банківської справи (м. Суми) та інші. З середини 90-х років вчені виявляють значну зацікавленість до проблематики транскордонного співробітництва. Наукові дослідження цих проблем здійснюють багато вітчизняних науковців: О. Амоша, П. Беленький, З. Бройде, В. Будкін, Б. Буркінський, О. Вишняков, С. Газман, М. Долішній, В. Євдокименко, Є. Кіш, М. Козоріз, М. Лендель,

Н. Луцишин, В. Ляшенко, Ю. Макогон, Л. Вардомський, Й. Зверев (Росія), П. Кузьмішин, Ю.Тей (Словаччина), Д. Віллерс (Німеччина), Р.Ратті, Г.-М.Чуді (Швейцарія) та інші.

Проблематика більшості досліджень стосується конкретних прикордонних територій та практичної діяльності єврорегіонів. Перші доробки були використані при створенні «Карпатського єврорегіону», єврорегіонів «Буг» та «Нижній Дунай». Подальші дослідження дали основу для створення ще трьох єврорегіонів – «Верхній Прут», «Дніпро», «Слобожанщина» та «Ярославна» [1].

Цей процес продовжується – готуються проекти щодо створення єврорегіонів – «Дністер» (Вінницька та Одеська обл., Молдова), «Сян» (Львівська обл., Підкарпатське воєводство Польщі), «Земплін» (Закарпатська обл., Кошицький край Словаччини). Сьогодні існує зацікавленість у створенні єврорегіону «Донбас» між Донецькою областю (Україна) та Ростовською областю (Російська Федерація). У найближчий час планується створення єврорегіону «Чорне море».

Більшість проблем регіональної співпраці є типовими для тих єврорегіонів, які створила Україна серед яких:

1. Різниця у рівні впливу держав-учасниць на навколишнє природне середовище. Зокрема, вплив на довкілля країн-учасниць ЄС (Польщі, Румунії та інших) обмежено екологічними стандартами, які прийняті в ЄС, але нажалі вплив українських підприємств на навколишнє природне середовище в декілька разів вище.

2. Різний рівень перерозподілу обсягів повноважень між центральною та регіональною владою в Україні. Зокрема, у Закон України «Про транскордонне співробітництво» (прийнятий Верховною Радою України 24 червня 2004 року) [2] має суттєві недоліки і він практично не розглядає транскордонне співробітництво як складову регіональної політики України, а розглядає його як елемент переважно економічної співпраці, оскільки загальну координацію транскордонного співробітництва законом покладено на спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики (ст.6) Але транскордонне співробітництво охоплює значно ширше коло аспектів життєдіяльності мешканців прикордонних територій (зокрема, право на безпечне екологічне середовище). Згідно ст.11 «державна фінансова підтримка може надаватися проектам (програмам) транскордонного співробітництва, які мають достатню аргументацію щодо розв'язання актуальних проблем і були відібрані на конкурсній основі», що загальмовує існуючі форми державної фінансової підтримки. Тобто не є проблеми, немає грошей.

3. Значна частина підписаних на регіональному рівні угод та меморандумів – це частіше протоколи про наміри, констатація взаємного прагнення сторін до налагодження ефективного співтовариства, ніж розробка конкретних планів, програм, заходів та механізмів їх реалізації.

Таким чином транскордонне співробітництво повинно охоплювати та розвиватися у різних напрямках (економічній, культурній, промисловій, науковій, екологічній та інших сферах). Для України розширення транскордонного співробітництва має особливе значення, оскільки близько 70% території країни є прикордонними. Розвиток транскордонного співробітництва, формування єврорегіонів за участю української сторони може стати важливим етапом у реалізації євроінтеграції національної економіки.

Однак, у даний час у вітчизняній науці відсутні системні дослідження транскордонних регіонів та транскордонного співробітництва. Сьогодні, якщо розвиток транскордонного співробітництва знайшов організаційно-правове забезпечення, то мікрорегіональне та міктериторіальне співробітництво здійснюється без попередніх наукових досліджень та, у більшості випадків, спонтанно, на особистісному рівні. Дослідження проблем міжнародної співпраці регіонів, виявлення взаємного впливу суміжних територій сусідніх країн, становлення та розвиток транскордонного співробітництва в галузі охорони навколишнього природного середовища, узагальнення закономірностей, основних принципів та організаційно-правових форм його розвитку, вироблення основних засад державної екологічної політики щодо прикордоння та механізмів й інструментів її реалізації на сучасному етапі повинні стати предметом системного дослідження.

Література:

1. Калашнікова Т.М. Стратегічне планування сталого розвитку регіону: визначення змісту основних категорій // Менеджер. – 2005. - № 3. – С. 92–96.
2. Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України – 2004. - № 45. – С.499.

УДК 346.91(477)(043)

Іванюта Н.В.,

юрисконсульт юридичного управління ЗАТ «Донгорбанк»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Особливості розгляду справ за участю іноземних осіб виявляються вже на стадії подачі заяви до господарського суду України.

Правоздатність іноземної юридичної особи визначається за законом країни, де створено (інкорпоровано) юридичну особу. Отже, для того, щоб іноземна особа могла набути статус особи, що бере участь у справі, необхідно надати до суду відповідні докази даного факту. Доказами того, що конкретна особа є, по-перше, іноземною, а, по-друге, має статус юридичної особи або організації, може служити виписка із торговельного (банківського, судового) реєстру країни, де такий суб'єкт господарювання має офіційно зареєстровану контору, походження особи або іншим еквівалентним доказом юридичної особи відповідно до законодавства країни його місцезнаходження, громадянства або постійного місцепроживання.

Проте, виникає питання, яка сторона повинна пред'являти докази наявності у іноземної особи відповідного правового статусу. Якщо позивачем є іноземна особа, то цілком логічно, що такі докази до господарського суду повинно надавати саме воно. Проте, якщо позивачем є українська юридична особа і позов подається до господарського суду України, то отримання виписки з реєстру країни походження іноземної особи може створити позивачеві додаткові труднощі. Можливим виходом може бути законодавче закріплення обов'язку іноземного відповідача в такій ситуації надавати до господарського суду України разом з відзивом на позов і доказу свого правового статусу.